

Sundhedsstyrelsens FAQ om børn og gravide – april 2014

Bliver børn i skoler og daginstitutioner syge af PCB i indeluften?

Børns udsættelse for PCB har i nogle studier været kædet sammen med en række sundhedsskadelige effekter, herunder påvirkning af udviklingen af nervesystemet og af immunsystemets evne til at reagere hensigtsmæssigt. Dog er de fleste studier karakteriseret ved, at børnene samlet set har haft langt mere PCB i kroppen, end det bidrag der kan blive tale om ved eksponering i indeluften i danske PCB- forurenede bygninger.. Viden om sundhedsmæssige effekter af PCB er mest baseret på udsættelser for de PCB-former, som hovedsagelig findes i kosten. Der eksisterer meget mindre konkret viden om de sundhedsmæssige effekter af de former for PCB, der dominerer i indeklimaet i PCB-forurenede bygninger.

Måske vil der i en større befolkningsgruppe, der har været udsat for mere PCB end gennemsnittet - fx i nogle laboratorieundersøgelser for forskellige funktioner i kroppen - kunne konstateres lidt påvirkninger, som kan kædes sammen med PCB-udsættelse. Ved de udsættelser for PCB, der ses i de fleste danske PCB kontaminerede skoler og daginstitutioner, er det dog ikke sandsynligt, at der vil kunne konstateres konkrete sundhedsskadelige følger af PCB hos det enkelte barn. Det kan ikke anbefales at foretage målinger af indholdet af PCB i blodet hos det enkelte barn. Der vil være stor variation mellem enkelte børn og resultaterne vil være vanskelige at bruge til noget.

Dyreforsøg har også bidraget til viden om mulige sundhedsskadelige virkninger af PCB. Ud fra den samlede viden om sundhedsskadelige effekter af en større udsættelse for PCB, anbefaler Sundhedsstyrelsen et forsigtighedsprincip, hvor det så vidt muligt søges undgået eller i hvert fald tidsmæssigt begrænset, at børn opholder sig i PCB-forurenede skoler og daginstitutioner.

Ved en forureningsgrad svarende til under 300 ng PCB/m³ vurderes udsættelsen ikke at medføre en betydende forøget helbredsrisiko.

Der eksisterer ikke direkte viden om sundhedsskadelige effekter hos børn ved eksponering i bygninger, hvor indeluften er forurenede i niveauet 300-3000 ng PCB/m³. Derfor er der heller ikke nogen sikker evidens for, hvor hurtig indgriben der er brug for, men ud fra et forsigtighedsprincip anbefales eksponeringen søgt nedbragt.

Ved værdier over 3000 ng PCB/m³ anbefaler Sundhedsstyrelsen dog, at afværgeforanstaltninger sættes i værk uden unødigt forsinkelse.

Det er kommunens ansvar at vurdere PCB-niveau i skoler og daginstitutioner og udføre evt. afværgeforanstaltninger.

Bliver fosteret påvirket, når gravide opholder sig i rum med PCB i indeluften?

PCB ophober sig gradvist i kroppen over mange år. En del fødevarer indeholder således PCB, fordi PCB er vidt spredt i naturen og ophobes gennem fødekæderne. Derfor vil den mængde PCB der indåndes på arbejdspladsen under graviditeten, i de fleste tilfælde ikke udgøre en større ekstra risiko, da det meste af PCB i kroppen er ophobet før graviditeten indtræder.

Det er arbejdsgivers ansvar at vurdere PCB niveau på arbejdspladsen og udføre evt. afværgeforanstaltninger.

Forskellige typer PCB

PCB, som man får ind i kroppen via en række fødevarer, er fortrinsvis de såkaldte højklorerede PCB'er. En del af disse benævnes dioxinlignende PCB'er, fordi effekten af disse ligner effekten af dioxin. I indeklimaet i PCB-forurenede bygninger findes først og fremmest de såkaldte lavklorerede, ikke-dioxinlignende PCB'er, som har mere tendens til at afdampe.

For nærmere gennemgang af viden om sundhedsskadelige effekter af de forskellige typer PCB'er henvises til Sundhedsstyrelsens rapport, der blev offentliggjort i december 2013. Sundhedsstyrelsen konkluderede, at PCB i indendørsluft i danske bygninger fortsat ikke vurderes at kunne give anledning til akutte sygdomme, men litteraturgennemgangen har vist, at der stadig er grund til at nedbringe høje niveauer af PCB i indendørsluft for at forebygge en række forskellige sundhedsskadelige virkninger på længere sigt.

Det anbefales ud fra en sundhedsmæssig tilgang at have særligt fokus på steder med høj forurening af indeklimaet, stor anvendelse af bygningen til ophold og steder, hvor børn, unge og kvinder i den fødedygtige alder opholder sig. Se link til rapporten her (rapporten er på engelsk men med dansk sammenfatning)

<https://sundhedsstyrelsen.dk/Nyheder/2013/Helbredsrisici-ved-PCB-i-indeklimaet>.